

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 46509
Nom: Història, concepte i esdeveniment
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 6
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2256 - Màster Universitari en Pensament Filosòfic Contemporani	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2256 - Màster Universitari en Pensament Filosòfic Contemporani	Història, concepte i esdeveniment	OPTATIVA

COORDINACIÓ

ONCINA COVES FAUSTINO

RESUM

Aproximació a la reflexió contemporània sobre la història en les seues dimensions ontològica, metodològica, epistemològica i practicopolítica. La modernitat va il·luminar un nou concepte d'història (*Geschichte*) que integrava la dimensió objectiva dels esdeveniments (*rerum gestarum*), d'una banda, i la dimensió narrativa a través de la qual se'ls representa i se n'informa en termes de significat per a l'experiència humana (*Historie*), de l'altra. Deutor d'aquest concepte modern, el pensament contemporani va reflexionar, per un costat, sobre les conseqüències del nou concepte en la configuració d'una nova experiència del temps i, per l'altre, es va plantejar tota una sèrie de qüestions i apories vinculades amb la relació existent entre les dues dimensions que aquest concepte integra: la referencial o objectiva i la narrativa o lingüística, per la qual la primera és mediada, és a dir, identificada, articulada i representada. En l'escrutini d'una relació semblant no es pot abstraure de les preconcepcions ontològiques, epistemològiques, morals i, fins i tot, estètiques de les quals a aquest fi, de manera més o menys conscient, se serveix. L'assignatura s'obrirà a les diferents tradicions i a les aportacions més rellevants sobre aquesta àmplia i variada temàtica (problemes, cosmovisions, termes, conceptes, idees, metàfores, símbols, icones, constel·lacions, discursos, ideologies, relats, poètiques, antinòmies;).

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

2256 - Màster Universitari en Pensament Filosòfic Contemporani

Capacitat d'analitzar, sintetitzar i interpretar dades d'índole cultural, social, política, ètica o científica i d'emetre juís reflexius sobre ells en els treballs escrits que es presenten.

Comprensió en profunditat de les relacions i conflictes entre diferents àmbits de la cultura i el pensament: filosofia, ciència, dret, política, etc.

Comprensió en profunditat dels conceptes involucrats en discursos teòrics i pràctics sobre política, amb vista a identificar el seu significat, les seues dialèctiques específiques i les seues implicacions metadiscursives

Coneixement especialitzat dels problemes, arguments i mètodes pròpiament filosòfics que s'expressen en els textos clàssics, que ha d'afavorir la capacitat d'analitzar textos amb contingut filosòfic, exposar punts de vista filosòfics i discutir arguments filosòfics

Desenvolupament de la capacitat de reflexió crítica sobre el present i els seus problemes científics sobre la base dels recursos conceptuals procedents de les diferents disciplines i tradicions filosòfiques

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autòdridida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Saber manejar amb soltesa les diverses fonts d'informació, rellevants per a la investigació (bibliogràfiques, electròniques, etc.) , així com la recopilació de la dita informació i bibliografia amb vista a la creació de textos propis.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

A més de l'enunciat amb caràcter general, en l'apartat RESUM i, tenint en compte que en el tractament del tema de l'assignatura prevaldran diferents enfocaments històricoconceptuals, algunes qüestions que

s'abordaran més a fons seran les següents:

- Genealogia i taxonomia de la història conceptual: claus metodològiques, afectes i desafectes amb altres enfocaments historiogràfics i girs filosòfics i culturals (ontològic, epistemològic, lingüístic, icònic, retòric;). Llaços teoricopràctics amb l'emergència, metamorfosi i crisi de la modernitat. Temptatives de renovació i actualització dels lèxics de la modernitat i del present.
- Hermenèutica i principi de conservació de Gadamer. *Veritat i mètode* i teories crítiques
- Història conceptual i històrica (Reinhart Koselleck): concepte modern d'història. Principi d'optimització de la modernitat. Ideologia de l'acceleració (Harmut Rosa).
- Semàntica històrica i iconologia política. *Poètica i hermenèutica*: la metaforologia de Blumenberg
- Tradicionalisme de la modernitat (positivació de l'escissió hegeliana) i el principi de compensació de l'Escola de Joachim Ritter: Odo Marquard i Hermann Lübbe.
- Republicanisme i gir contextual en la història de les idees: teoria i mètode en Quentin Skinner i J. G. A. Pocock.
- Alternativament, es dedicaran algunes sessions a la presentació i discussió, per part d'especialistes convidats, d'investigacions recents i noves sobre el camp temàtic del curs: p. ex., aportacions italianes a la configuració de la tríada història, concepte i esdeveniment (Grup de Pàdua), anàlisi de constel·lacions (D. Henrich, M. Frank i M. Mulsow), psicoanàlisi i història dels conceptes;

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	40,00
Pràctiques a l'aula	20,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	52,50
Estudi i treball autònom	15,00
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	97,50

METODOLOGIA DOCENT

Cada sessió consistirà en una introducció general, en anàlisi de textos que se suposen prèviament llegits, i en un debat sobre les qüestions suscitées.

AVALUACIÓ

Realització d'un assaig lligat a la metodologia o als temes que s'examinaran durant el curs, amb la possibilitat d'una exposició i discussió pública. Memòries segons les directrius del màster.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia bàsica:

- BLUMENBERG, H. *Naufragio con espectador*, Madrid, Visor, 1995.
- Id., *Paradigmas para una metaforología*, Madrid, Trotta, 2003.
- Id., *La legitimidad de la edad moderna*, Valencia, Pre-textos, 2008
- GADAMER, H.-G., *Verdad y método I y II*, Salamanca, Sígueme, 1991-1992.
- Id., *El problema de la conciencia histórica*, Madrid, Tecnos, 2007
- HABERMAS, J., *Perfiles filosófico-políticos*, Madrid, Taurus.
- Id., *La lógica de las ciencias sociales*, Madrid, Tecnos, 1990.
- Gumbrecht, Hans Ulrich, Koselleck, Reinhart i Stuke, Horts, *Il·lustració, progrés i modernitat. Història dels conceptes*, Institució Alfons el Magnànim-Centre Valencià d'Estudis i d'Investigació, 2018 -hay una edición más reciente en castellano en Madrid, Trotta, 2021-
- KOSELLECK, R., *Crítica y crisis. Un estudio sobre la patogénesis del mundo burgués*, Madrid, Rialp, 1965 -hay una edición más reciente en Madrid, Trotta, 2007-
- Id., *Futuro pasado. Para una semántica de los tiempos históricos*, Barcelona, Paidós, 1993.
- Id., *Historia y Hermenéutica*, Barcelona, Paidós, 1987.
- Id., *Aceleración, prognosis y secularización*, Valencia, Pre-textos, 2003.
- Id., *Los estratos del tiempo*, Barcelona, Paidós, 2001.
- Id., *Modernidad, culto a la muerte y memoria nacional*, Madrid, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2011 ¿existe una segunda edición de 2020-
- MARQUARD, O.: *Adiós a los principios*, Valencia, Alfons el Magnanim, 2000.
- Id., *Filosofía de la compensación*, Paidós, 2002.
- Id., *Dificultades con la filosofía de la historia*, Pre-Textos, 2007.
- POCOCK, J. G. A.: *Pensamiento político e historia*, Madrid, Akal, 2011
- RITTER, J: *Subjetividad*, Barcelona, Alfa, 1986.
- SKINNER, Q., *La filosofía en la historia*, Barcelona, Paidós, 1990.
- Id., *Los fundamentos del pensamiento político moderno*, Ciudad de Méjico, FCE, 1985.
- Id., *El giro contextual. Cinco ensayos de Quentin Skinner y seis comentarios* (Madrid, Tecnos, 2007).

- WHITE, H., *El texto histórico como artefacto literario*, Barcelona, Paidós, 2003.

Bibliografia complementària:

- BAUMAN, Z.: *Modernidad líquida*, FCE
- DILTHEY: *Dos escritos sobre hermenéutica*, Istmo.
- FOUCAULT, M., *El orden del discurso*, Tusquets.
- GARCÍA-DURÁN, PEDRO: *El camino filosófico de Hans Blumenberg*, Valencia, Alfons el Magnanim.
- HAN, BYUNG-CHUL: *La sociedad del cansancio*, Herder.
- HEIDEGGER: *Ser y tiempo*, FCE, Trotta.
- HENRICH, D.: *Konstellationen*, Klett-Cotta
- LIPOVETSKY, G.: *Los tiempos hipermodernos*, Anagrama.
- ONCINA, F.: *Teorías y prácticas de la Historia Conceptual*, Plaza y Valdés.
- Id.: *Palabras, conceptos, ideas*, Herder.
- Id.: *Historia conceptual, Ilustración y modernidad*, Anthropos.
- Id.: *Hans Blumenberg: Historia in/conceptual, antropología y modernidad*, Pre-textos.
- Id.: *Constelaciones*, Pre-textos.
- Id.: *Crítica de la modernidad, modernidad de la crítica (Una aproximación histórico-conceptual)*, Pre-textos.
- Id. (junto con Juan de Dios Bares): *Utopías y ucronías*, Bellaterra.
- Id. (junto con J. Fernández Sebastián): *Metafóricas espacio-temporales*, Pre-textos.
- Id.: *¿Tiene porvenir el futuro?*, Plaza y Valdés.
- RICOEUR, P. *Le conflit des interprétations*, Seuil.
- VIRILIO, P.: *El ciber mundo, la política de lo peor*, Cátedra.
- VV.AA.: *El ser que puede ser comprendido es lenguaje*, Síntesis.